

порівняно з контролем (рядкова посадка 80 x 20 см), а при широкорядній посадці 150 x 25 см даний показник збільшується відповідно на 18,4 – 24,5 %.

Найвищу урожайність окремо по роках та у середньому за два роки досліджень сформував сорт Клері – 18,3-22,1 т/га залежно від схеми посадки. Серед інших сортів суниці садової найвищим даний показник був у сорту Вайбрант 17,9-21,2 т/га відповідно.

Урожайність суниці садової у 2019 р. досліджень була вище за урожайність у 2020 р. у середньому по варіантах досліду на 21,8-37,6 % через менш сприятливі погодні умови у 2020 р.

Таким чином, в умовах зрошення Півдня України для одержання врожайності суниці садової на рівні 21-22 т/га з високими показниками якості ягід для споживання їх у свіжому вигляді та для переробки рекомендується вирощувати сорти Клері і Вайбрант та застосовувати широкорядну посадку 150 x 25 см.

УДК 634.7

ТЕХНОЛОГІЯ ПОСІВУ НАСІННЯ СУНИЦІ ГІБРИДУ SORAYA F1 ЗА ІННОВАЦІЙНОЮ МЕТОДИКОЮ

Балан Г. О. кандидат сільськогосподарських наук
Скиданчук О. О. магістр спец. 203 «садівництво та виноградарство»
Мельниченко А. Ю. магістр спец. 202 «Захист і карантин рослин»
Одеський державний аграрний університет

Суниця є гарною скороплідною рослиною – при ранній весняній посадці здоровою та сильною розсадою врожаї отримують в тому ж році. Ягоди суниці є цінною сировиною для приготування варення, повидла, сиропів, соку, десертних вин, наливки, лікерів, желе мармеладу та інших солодощів. Вони мають чудовий смак, ніжну м'якоть та приємний аромат, що робить їх десертним продуктом. Цілорічна суниця характеризується відмінними смаковими властивостями ягід, що обумовлює зростання ринкового попиту у всьому світі. Через невеликий вибір сортів, обмеження методів вирощування та великі відстані доставки продукції, очікування споживачів, щодо ароматної суниці у зимовий сезон не завжди виправдовуються.

За традиційною технологією розмноження вкоріненими розетками (розсадою) є основним способом розмноження суниці та вирощування садивного матеріалу рекомендованих і перспективних сортів у виробничих умовах. Цей спосіб розмноження є домінуючим на селянських присадибних та дачних ділянках. Але останнім часом активно впроваджується у виробництво вирощування розсади суниці з насінневого матеріалу, що має багато дискусійних питань. Використання репродуктивного розмноження за допомогою насіння дозволяє прискорити процес отримання чистого, здорового посадкового матеріалу категорії Супереліта, готового

до цвітіння, аж до трьох місяців з моменту посіву насіння. Метод розмноження насінням – застосовують в основному для селекційної роботи при виведенні нових сортів, а також при розмноженні ремонтантних безвусих сортів.

Матеріали та методи: Об'єктом дослідження було насіння суниці гібриду Soraya F1 від голландської селекційної компанії ABZ Seeds для професійного вирощування. В якості субстрату було обрано кокосовий субстрат та рекомендації щодо вирощування суниці на гідропонній культурі.

Результати: Нами відпрацьовано інноваційну методику пророщування насіння суниці на кокосових матах, яка складається з таких технологічних етапів:

1. Попередньо промитий та віджатий кокосовий субстрат насипаємо в ємність для вирощування шаром товщиною від 1 до 2см, рівномірно розподіляємо його по всій ємності і злегка утрамбовуємо.

2. Робимо олівцем невеликі заглиблення на відстані близько 1см один від одного, і акуратно кладемо на дно кожної лунки по 1шт насіння. Насіння зверху присипати не можна, адже воно проростає на світлі.

3. Далі акуратно змочуємо їх нашим живильним розчином за допомогою пульверизатора, накриваємо ємність з посіяним насінням харчовою плівкою або прозорою кришкою і відправляємо на добу у темне місце. Температура під час проростання насіння не повинна перевищувати +22 градуси за Цельсієм, інакше зародки просто загинуть. Насіння суниці не переносить температуру вище +22С, оптимальна температура для пророщування насіння + 20С. Через добу насіння вбере достатню кількість вологи, і буде готове проростати (мал.1).

Мал. 1. Кокосовий субстрат та висіяне насіння гібриду Soraya F1 (авторські фото)

4. Починаючи з другої доби поміщаємо ємність з посіяним насінням під яскраве біле світло в умовах світлокультури і забуваємо про них на кілька днів. На даному етапі краще виставити на таймері світловий режим 16/8 (16 годин на день, 8 годин на ніч).

5. Перші два тижні після посадки насіння необхідно тримати під плівкою ємність із паростками, але раз на 3-4 дні треба знімати плівку, щоб дати зайвій волозі випаруватися і забезпечити приплив свіжого повітря рослинам. Повністю знімається плівка з кінця другого тижня від посіву.

6. Поливати розсаду можна починати з третього тижня, тому що через парник, який ми влаштували в ємності для вирощування, волога, що випаровується, конденсується на плівці, і повертається назад в кокос. Тільки поливати потрібно акуратно, щоб поживний розчин не потрапив на листя нашої розсади. Для цього можна користуватися шприцем. Насіння в таких умовах проростає на 3 добу. В 2021 році з 121 шт насіння на 3 добу зійшло 118 насінин. Схожість насіння склала 97,5%. (Мал. 2.)

Мал. 2. Проростання насіння гібриду Soraya F1 на 3-ю добу (авторські фото)

Висновки: Найкращим *субстратом* для вирощування суниці з насіння є кокосовий субстрат, Він має високу вологоємність - утримує вологи в 7-8 разів більше за свою вагу, є чистим органічним матеріалом - не містить шкідливих мікроорганізмів і вірусів, характеризується оптимальним рН (5,5-6,5) і високою буферністю, має гарні гідрофобні властивості – легко вбирає та віддає рослинам живильний розчин, не вносячи до його складу змін, у порівнянні з торфом, який при вологості менше 40% починає проявляти гідрофобні властивості – він важко вбирає воду. Кокосовий субстрат – пористий матеріал, за рахунок своєї структури має високу повітропроникність, що дозволяє досягти оптимального співвідношення живильного розчину та повітря в кореневій зоні рослин. Завдяки своїй пористості, під час пікірування коренева система саджанця залишається з мінімальними пошкодженнями, і продовжує розвивати свій корінь. Також кокосовий субстрат сумісний з будь-якими субстратами – як з інертними (мінеральна вата, тощо), так і з торфом, субстратами на основі торфу, звичайним садовим ґрунтом. Для отримання розсади із насіннєвого матеріалу рекомендуємо дотримуватись регламенту відпрацьованих нами технологічних етапів посіву суниці за інноваційною методикою на кокосовому субстраті в умовах світлокультури на гідропониці.